

Augustijntocht op 23 mei 2020

Alle afstanden vertrekken vanuit de brouwerij Van Steenberge te Ertvelde (deelgemeente van Evergem). Deze brouwerij werd in 1784 gesticht door Jean Baptiste De Bruin als brouwerij 'De Peer' (sinds 1919 onder de naam BIOS) en de laatste decennia is ze vooral bekend onder de huidige benaming.

Brouwerij Van Steenberge is de enige actieve brouwerij in Evergem en zelfs de enige in het Meetjesland. Het verworven vakmanschap wordt al zes generaties lang overgedragen. Vandaag combineert men traditionele brouwkunst met technologische evoluties. De brouwerij is gespecialiseerd in hogegistingsbieren met nagisting op fles en vat. De bekendste bieren zijn Augustijn, Gentse Tripel, Bornem, Piraat en Gulden Draak, alsook de 'gewone' pils Baptist, een helder bier van hoge gisting (zowel blond als wit).

Onmiddellijk na de start heeft de 5 km een aparte omloop. Als enige afstand passeert men de Bommels. Dit was ooit voorzien als woonuitbreidingsgebied; maar werd in 2019 geschrapt en omgezet naar bouwvrij agrarisch gebied. Samen met nog 6 andere locatie's vrijwaart Evergem 1,5 miljoen vierkante meter open ruimte. Met die belangrijke beslissing, waarvan een positieve invloed op het klimaat wordt verwacht, is Evergem een pionier in Vlaanderen. Via de Hoge Wal (zie meer info verder) wordt samen met de andere afstanden het einde van de wandeltocht bereikt.

De 25 en 30 km krijgen een extra lus richting Rieme (net zoals Ertvelde een deelgemeente van Evergem). Rieme werd tijdens de Tweede Wereldoorlog grotendeels plat gebombardeerd, en werd in 1948 helemaal heraangelegd. Er wordt een ommetje gemaakt via het koppelingsgebied Rieme-Zuid (135 ha); een gebied tussen het industrieterrein en de dorpskern van Rieme. Het koppelingsgebied is nog in volle ontwikkeling en fungeert als een buffer tussen woningen en industrie. Die buffering zal bestaan uit een brede bosstrook en een zone voor ecologische infrastructuur. In de ecologische zone langs de Avrijevaart zal de noordelijke oever worden afgeschuind om een oevervegetatie te kunnen laten ontwikkelen. De boszone tussen de ecologische strook en de havenweg wordt afgewerkt met struikbeplanting en hoogstambomen.

Nog een weetje, op vrijdag 8 februari 2019 kwamen de leerlingen en leerkrachten van de Tuinbouwschool Melle de handen uit de mouwen steken. Zij wilden graag een bos planten voor het klimaat. Met bijna 400 hebben ze die dag zowat 10.000 stuks bosgoed en bomen aangeplant in de buffer voor Rieme.

Na de rustpost in Rieme, vervolgen beide afstanden hun weg om via een rustige dreef de 20 km te vervoegen, samen een leuk bosje door te trekken om dan langs een verkeersarme straat richting Zonneberg te wandelen.

Een woordje uitleg over deze laatste. In juni 2010 werd de gipsberg en de voormalige Kuhlmannsite overgekocht door een consortium van verschillende bedrijven. Het consortium, bestaande uit DEC, DEME, Jan De Nul en Envisan, ging meteen aan de slag. De gipsberg werd afgedekt en is intussen volledig begroeid, er werd 500 000 m³ afvalwater gezuiverd, er werd 3 ha bos aangeplant, het bedrijventerrein werd gesaneerd en herontwikkeld,... De berg werd omgedoopt in de Zonneberg. Er blinken nu 55.000 zonnepanelen, ofwel het grootste aaneensluitende park voor zonne-energie in de Benelux. Deze panelen voorzien 4.000 gezinnen van groene stroom.

Via een fietsbrug over de R4-autoweg wordt de weg vervolgd langs de Ter Looverendreef (ruim anderhalve kilometer lang). Dit is hoofdzakelijk een wandel- en fietsweg. Auto's passeren er bijna uitzonderlijk. Het 'Goed Ter Looveren' ontstond als ontginningsdomein in de 13de eeuw, in het ambacht Assenede. In de 16de eeuw wordt het de zetel van de heerlijkheid 'Ter Looven'. Tussen 1625 en 1716 deed het 'Goed Ter Looveren' ook dienst als gevangenis. Het voormalig 'Goed Ter Looveren' bestaat nu uit twee hoeven. De oorspronkelijke omwalling is gedeeltelijk bewaard. Deze hoeve is illustratief voor de 19de-eeuwse Meetjeslandse hoevebouw en is beschermd sinds 2005.

Na het dwarsen van de Stoepestraat passeren de stappers de bedevaartkapel van 'Onze-Lieve-Vrouw van Stoepe'. Omgeven door groen en bomen, bevindt zich een ommeegang met vijftien kapelletjes met de mysteries van Onze-Lieve-Vrouw, geschonken na een miraculeuze genezing in 1731. In één van de kapelletjes van de kruisweg werd een obus uit de Eerste Wereldoorlog gemetseld. De oudste vermelding van het bedevaartkerkje dateert van 1457. In 1677 en in 1774 werd het kerkje vergroot en in de 19de eeuw werd het vernieuwd. Het orgel uit de 18de eeuw werd in 1961 gerestaureerd en is beschermd.

Na een rustpost in de voetbalkantine van Ertvelde, vervoegen de 20, 25 en 30 km de 12 en de 15 km. Samen trekken ze over de Ter Eekschekerkweg, bijna 2 kilometers tussen de Biezenkouter en Tereeken in Ertvelde. Het 1ste deel werd in oktober 2014 gerealiseerd en was toen al de vijfde autovrije verbinding voor fietsers en voetgangers in groot Evergem. Ondertussen zijn er nog andere gerealiseerd.

Via rustige landbouwwegen en een verharde weg zijn de wandelaars nog 1,5 km verwijderd van Oosteeklo. De 30 km krijgt hier nog een extra bosrijke lus, om dan samen met alle andere (zonder de 5 km vanzelfsprekend) naar Terven te trekken. Het KLJ-lokaal fungeert als laatste rustpost. Van hieraf is het nog ongeveer 5 km. Als verrassing krijgen de stappers hier nog enkele (privé-)landwegen. Via rustige landbouwwegen, voorbij de Walprijehoeve, bereiken alle afstanden (samen met de 5 km) de Hoge Wal.

De Hoge Wal is een recreatiegebied in Ertvelde, met een sportcomplex en een goed bewaard mottekasteel uit de middeleeuwen. Het is bovendien één van de best bewaarde 'mottes' van Vlaanderen waarbij de vroegere 'motte-structuur' ook vandaag nog duidelijk te herkennen is: het opperhof, neerhof en de walgracht bestaan nog steeds als afzonderlijke elementen. Het is dan ook een beschermd monument.

De motte werd aangelegd in 1190 door de Gentse burggraaf Zeger II. De Burggravenstroom zorgde vroeger voor een verbinding tussen de motte en Gent. Met dit kanaal kon er veen en turf naar de stad gebracht worden. Toen Zeger II een groot deel van zijn bezittingen schonk aan de Orde van de Tempeliers en zich klaarmaakte voor zijn kruistocht, schonk hij de site aan zijn zoon Zeger III. In 1385 werd de Motte verwoest.

Het opperhof bestaat uit een aarden heuvel van een zevental meter hoog en met een diameter van ongeveer 50 meter. De heuvel was vroeger waarschijnlijk nog een stuk hoger, maar door erosie is een deel verloren gegaan. Via een brug was het opperhof verbonden met het neerhof. Het opperhof werd gebruikt als wachtpost en als schuilplaats. Bij een aanval vluchtten de bewoners naar het opperhof. Alle toegangen werden vernietigd en op deze manier waren ze veilig.

Op het neerhof stonden de bijgebouwen van de oorspronkelijke nederzetting. Zeger II en zijn gevolg woonden op het neerhof. Waarschijnlijk met kleine huisdieren, vandaar de term neerhofdieren. Het hof had een afmeting van ongeveer 20 op 50 meter en lag zo een 2,5 meter hoog.

Tussen het opper- en neerhof bevindt zich nog steeds de verdedigingswal. Deze was vroeger ongetwijfeld breder. Op historische kaarten is de achtvormige lusstructuur wel nog herkenbaar. De wal kon op één plaats worden overgestoken via een aarden dam.

Tegenwoordig wordt de site rond de Hoge Wal vooral gebruikt door wandelaars en joggers die een rustig decor vinden in de met boomschors bedekte wegjes. Bij het verlaten van de Hoge Wal rest er voor iedereen nog ongeveer een halve kilometer tot het einde. Elke deelnemer kan bij aankomst genieten van een gratis Augustijn (of frisdrank). De wandelaars krijgen ook de mogelijkheid om een geleid bezoek aan de brouwerij te beleven vanaf 12 uur.

Getekend : Parcoursverantwoordelijken Dirk & Ivan